

## **Pla d'integritat institucional i mesures antifrau de la Universitat Rovira i Virgili en l'àmbit de la contractació pública i les subvencions**

Aprovat en Consell de Govern de 21 de desembre de 2021

Modificat en Consell de Govern de 27 de juny de 2023 (per Disposició final primera del Reglament del canal de denúncia intern de la Universitat Rovira i Virgili)

### **ÍNDEX**

<b>PREÀMBUL</b>	<b>3</b>
<b>I. DISPOSICIONS GENERALS</b>	<b>4</b>
1. Finalitat i naturalesa	4
2. Àmbit d'aplicació	4
3. Definicions	4
<b>II. ACCIONS PREVENTIVES</b>	<b>5</b>
1. Sensibilització i formació	5
2. Declaració d'absència de conflicte d'interès (DACI)	6
3. Adhesió periòdica al Pla	6
4. Política de regals i altres beneficis	6
<b>III. ACCIONS DE DETECCIÓ</b>	<b>7</b>
1. Abstenció i recusació	7
2. Indicadors d'alerta de frau (banderes vermelles)	7
3. Mecanismes de notificació i denúncia	7
<b>IV. ACCIONS DE CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ</b>	<b>8</b>
<b>V. COMISSIÓ ANTIFRAU</b>	<b>8</b>
1. Disposicions generals	8
2. Funcions de la Comissió Antifrau de la URV	9



<b>DISPOSICIÓ ADDICIONAL</b>	<b>9</b>
<b>DISPOSICIÓ FINAL</b>	<b>9</b>
<b>ANNEX I. DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTE D'INTERÈS (DACI)</b>	<b>10</b>



## PREÀMBUL

El Consell Europeu va aprovar el programa Next Generation EU el 21 de juliol de 2020 per estimular la recuperació econòmica i la reparació dels danys causats per la pandèmia de la covid-19. El Reglament (UE) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, obliga els estats membres a introduir en els plans de recuperació i resiliència que presentin un sistema que prevegi mesures adequades per protegir els interessos financers de la UE, incloent-hi la prevenció, detecció i correcció dels conflictes d'interès, la corrupció i el frau en la utilització dels fons atorgats.

D'acord amb aquest mandat, l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de recuperació, transformació i resiliència, estableix l'obligació d'aprovar un pla de mesures antifrau en el termini de 90 dies des de la l'entrada en vigor. Ha de permetre garantir que els fons de recuperació s'han utilitzat d'acord amb les normes aplicables, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès.

Uns dels principis fonamentals recollits en el Codi ètic de la Universitat Rovira i Virgili és el de la integritat i el bon govern. Així doncs, segons estableix aquest document, la URV ha de vetllar perquè tots els membres de la comunitat universitària actuïn de manera íntegra, és a dir, duguin a terme la seva activitat amb honestedat i veracitat, i estableixin vincles de seguretat basats en la confiança i l'honorabilitat.

L'objectiu d'aquest pla és promoure una cultura que exerceixi un efecte dissuasiu sobre qualsevol activitat fraudulenta, en faci possible la prevenció, detecció, correcció, i desenvolupi procediments que facilitin la investigació del frau i els delictes relacionats, de manera que s'asseguri que aquests casos es tracten adequadament i en el moment oportú.

Per elaborar aquest Pla s'ha tingut en compte l'eina que ha posat a disposició la Comissió Europea, "Evaluación del riesgo de fraude y medidas efectivas y proporcionadas contra el fraude", en què s'ofereixen directrius i orientacions que des del 2014 es donen a les autoritats que gestionen fons europeus i comparteix el concepte de frau en què s'inspira l'Ordre HPF/1030/2021. Aquest és un document de mesures bàsiques que compleixen el mandat de l'ordre estatal. Per això, amb l'objectiu de crear una eina per planificar i implantar les mesures adequades i proporcionals per prevenir, detectar i respondre eficaçment als riscos de corrupció i frau, es crea una Comissió Antifrau amb la funció de revisar-lo, actualitzar-lo i desenvolupar-lo. A més a més, es preveu que en el termini d'un any es creï una comissió de treball de caràcter transversal amb l'objectiu que elabori un mapa de riscos de frau, corrupció i conflicte d'interès de la Universitat que permetin adoptar les mesures de prevenció, detecció, correcció i persecució escaients.

## I. Disposicions generals

### 1. Finalitat i naturalesa

Aquest pla té com a finalitat complir el Reglament (UE) 2021/241 i l'Ordre HFP/1030/2021. En concret, estableix actuacions per prevenir, detectar, corregir i perseguir el frau, la corrupció i els conflictes d'interès a la URV en l'àmbit de la contractació pública i de subvencions, i promoure una cultura d'integritat i bon govern, principis bàsics que han d'orientar la conducta i les bones pràctiques de tota la comunitat universitària.

### 2. Àmbit d'aplicació

Les actuacions establertes s'apliquen a tot el personal i membres dels òrgans de govern implicats en les tasques de contractació pública o subvencions.

### 3. Definicions

#### a) conflicte d'interès

Existeix conflicte d'interès quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es veu compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès.

Una persona es troba en una situació de conflicte d'interès quan ha d'exercir el seu judici o discerniment professional en nom de la URV, la qual legítimament confia en el seu judici, i té un interès particular que podria interferir en l'exercici adequat de la seva responsabilitat professional. Els conflictes d'interès constitueixen un risc de corrupció.

a) **Conflicte d'interès aparent:** es produeix quan els interessos privats són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions, però finalment no es troba cap vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona.

b) **Conflicte d'interès potencial:** sorgeix quan la persona té interessos privats de tal naturalesa que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interès en el cas que hagués discernir.

Els regals són una font de conflictes d'interès potencials, que poden comprometre la imparcialitat i la independència de les decisions públiques.

c) **Conflicte d'interès real:** la persona es troba en una situació que té un interès particular amb un determinat judici o discerniment professional.

#### b) Fraus

Qualsevol acció o omissió relativa a

a) L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets que tinguin per efecte la malversació, la retenció sense fonament de fons o actius del pressupost de la Universitat.



- b) L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte que l'anterior.
- c) L'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents de les que van motivar la concessió inicial.

L'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau.

c) Irregularitat

La irregularitat és qualsevol pràctica negligent, per acció o omissió, contrària a la norma legal o reglamentària en la gestió o administració pública, tant si és intencionada com si no ho és.

Qualsevol irregularitat ha de ser classificada com a sospita de frau a l'hora de comunicar-la a la Comissió Antifrau de la URV, en el marc dels procediments de notificació i denúncia establerts pel PIIMA.

d) Actes de corrupció

Un acte de corrupció es produeix quan l'interès particular de la persona acaba esbiaixant el seu judici professional i obté un benefici personal abusant de la seva posició professional.

1. Corrupció passiva és l'acció d'un empleat públic que, directament o a través d'un intermediari, demana o rep avantatges de qualsevol mena, per a ell o per a altres persones, o accepta la promesa d'un avantatge amb l'objectiu que actuï o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos de la Universitat.
2. Corrupció activa és l'acció d'una persona que prometi, ofereixi o concedeixi, directament o a través d'un intermediari, un avantatge de qualsevol mena a un funcionari, per a ell o per a una altra persona, amb l'objectiu que actuï o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos de la Universitat.
3. Malversació és l'acte intencionat realitzat per un funcionari a qui s'hagi encomanat directament o indirectament la gestió de fons o actius, de comprometre o desemborsar fons, o apropiarse o utilitzar actius de forma contrària a la finalitat per a la qual estaven previstos i que perjudiqui de qualsevol manera els interessos financers de la Universitat.

## II. Accions preventives

1. Sensibilització i formació

La Universitat ha de promoure un pla anual de sensibilització i formació en aquesta matèria.

L'objectiu de la sensibilització és que tot el personal implicat en les tasques d contractació pública i subvencions identifiqui situacions de conflictes d'interès, frau i corrupció. Aquesta acció s'ha de dur a terme a través dels mitjans de difusió i comunicació institucionals.



L'objectiu de la formació és que el personal adquireixi coneixements sobre els estàndards de conducta professional i disposi d'eines per gestionar-los, incloent-hi la notificació i denúncia a l'òrgan corresponent. S'ha d'adreçar a tots els nivells jeràrquics i pot ser proposada per les unitats responsables de la formació del personal de la URV.

## 2. Declaració d'absència de conflicte d'interès (DACI)

La DACI és l'eina principal perquè la URV detecti interessos dels seus treballadors, és l'instrument de prevenció del conflicte d'interès i facilita *ex ante* la transparència sobre circumstàncies personals i patrimonials del personal.

El personal obligat a emplenar i signar la DACI és el següent:

- a) El responsable de l'òrgan de contractació i concessió de subvencions.
- b) El personal que redacti els documents de licitacions, bases i convocatòries.
- c) El personal expert que avaluï les sol·licituds, ofertes i propostes de contractació.
- d) Les persones membres dels òrgans que avaluen les sol·licituds, ofertes, propostes i altres òrgans que intervenen en el procediment quan gestionin expedients de despesa amb un import superior a 15.000 € (procediment de subvenció) més IVA.

En el cas d'òrgans col·legiats, la declaració pot fer-se a l'inici de la corresponent reunió amb tots els intervinents i ha de quedar reflectida a l'acta.

- e) Les persones físiques o jurídiques adjudicatàries dels contractes d'obres, serveis i subministraments i les persones receptores de subvencions per un import superior a 15.000 €. Aquestes persones també s'han de comprometre a assumir com a propi aquest pla. A l'Annex 1 d'aquest document, s'incorpora el model DACI.

## 3. Adhesió periòdica al Pla

El personal de la URV implicat en les tasques de contractació pública o subvencions ha de declarar la seva adhesió al Pla, amb l'objectiu de desenvolupar una cultura contra el frau, dissuadir els defraudadors i aconseguir el màxim compromís possible.

## 4. Política de regals i altres beneficis

El personal de la URV ha d'abstenir-se d'acceptar qualsevol obsequi, valor o servei que se li pugui oferir per raó del càrrec o que pugui comprometre l'execució de les seves funcions.

No s'ha de considerar irregular l'acceptació de mostres de cortesia, objectes commemoratius i protocol·laris, per exemple els següents:

- a) Regals que puguin ser intercanviats o rebuts en l'exercici de càrrecs o missions institucionals, així com l'atenció emmarcada en esdeveniments públics o promocionals.



- b) Despeses de manteniment i allotjament i les atencions derivades de la participació en un acte públic o visita oficial per raó del seu càrrec, així com la participació o presència en presentacions, congressos, seminaris o actes similars de caràcter científic, tècnic o cultural.
- c) Articles de propaganda o publicitat, així com invitacions a esdeveniments de contingut cultural o a espectacles públics per raó del càrrec o funció que es mantingui.

### III. Accions de detecció

#### 1. Abstenció i recusació

L'abstenció i la recusació s'activen quan la imparcialitat, en l'exercici ordinari de les funcions assignades al lloc de treball, es pot veure compromesa en un supòsit concret i determinat en el qual hagi d'intervenir i obliga el treballador públic a apartar-se d'aquest assumpte. La recusació complementa i és subsidiària del deure d'abstenció, i opera quan aquest deure no es produeix.

Els motius d'abstenció i recusació estan recollits a l'art. 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

#### 2. Indicadors d'alerta de frau (banderes vermelles)

Els indicadors d'alerta de frau o banderes vermelles adverteixen sobre una possible activitat fraudulenta que requereix una reacció immediata de comprovació i seguiment. Constitueixen, per tant, un senyal que hi ha alguna cosa que surt del que és habitual i s'ha d'examinar amb més deteniment. Són indicadors que tenen com a objectiu establir un primer nivell de control per dissipar o confirmar la possibilitat de l'existència d'un frau o irregularitat. És de vital importància reaccionar davant d'un indicador d'alerta de frau.

Alguns d'aquests indicadors són els següents:

- a) Els suborns i les comissions il·legals: donar o rebre alguna "cosa de valor" no permesa i ni reconeguda en la política de regals de la URV.
- b) No emplenar la declaració de conflicte d'interessos de la URV.
- c) Indicadors específics de l'àrea de contractació.

La presència d'indicadors d'alerta ha de fer que els responsables i el personal augmentin la vigilància adoptant les mesures necessàries per confirmar o negar que existeix un risc de frau o irregularitat.

#### 3. Mecanismes de notificació i denúncia

La URV ha d'habilitar els mecanismes de notificació i denúncia que permetin que qualsevol persona pugui comunicar o denunciar un presumpte frau. Aquestes comunicacions s'han de



poder fer de forma anònima i confidencial, amb la garantia que la URV no tolerarà cap mena de represàlia contra aquella persona que comuniqui les seves sospites i rebrà una resposta de la URV sobre la gestió d'aquest fet.

Les notificacions i denúncies es tramiten a la Comissió Antifrau de la URV, mitjançant:

- Correu electrònic a l'adreça creada a l'efecte.
- Formulari antifrau accessible des del Portal de transparència de la URV.
- Altres mecanismes de recollida de suggeriments, queixes o denúncies que publiqui la URV a la pàgina web.

#### **IV. Accions de correcció i persecució**

Una vegada detectat o comunicat un cas de presumpte frau, la Comissió Antifrau de la URV ha de valorar si és procedent obrir una investigació i, en el cas de sospita fonamentada, ha d'analitzar la suspensió immediata de les funcions de la persona que presumptament ha comès el frau i la incoació d'un expedient disciplinari.

La sanció pot implicar la recuperació dels imports indegudament percebuts, la revisió de tots aquells projectes que hi hagin pogut estar exposats i l'acció civil i penal pertinent. La recuperació dels imports percebuts s'ha de fer per les vies administratives o judicials pertinents i ha de ser transparent.

Una vegada concloua la investigació de la Comissió Antifrau de la URV, s'ha de revisar qualsevol procés, procediment o control relacionat amb el frau potencial o provat. Aquesta revisió ha de ser objectiva i conclouent respecte als punts febles detectats i les lliçons apreses amb accions clares, responsables i amb terminis rigorosos.

La URV garanteix la cooperació amb les autoritats responsables de la investigació i del compliment de la llei.

#### **V. Comissió Antifrau**

##### **1. Disposicions generals**

La Comissió Antifrau és un òrgan tècnic i independent que s'ha de regir pels principis de legalitat, objectivitat, imparcialitat i confidencialitat.

La Comissió Antifrau assumeix com a funció específica la prevenció, detecció, correcció i persecució del frau, corrupció i conflictes d'interès en tots els processos dels quals és responsable la URV.

La Comissió ha d'estar formada per les persones següents:

- Rector o rectora o persona en qui delegui, qui la presideix.
- Secretari o secretària general o persona en qui delegui, qui realitza les funcions pròpies de secretaria.





- Gerent o persona en qui delegui.
- Vicesecretària general
- Cap del Servei de Recursos Econòmics o persona en qui delegui
- Persones amb responsabilitats en els àmbits de PDI i PTGAS, designades pel vicerectorat de PDI i Gerència respectivament
- Cap del Gabinet Jurídic o persona en qui delegui
- Cap de l'Oficina de Contractació o persona en qui delegui

El president o presidenta de la Comissió pot convidar, amb veu i sense vot, les persones que per raó de la matèria o especialitat consideri adients per la resolució de les investigacions.

## 2. Funcions de la Comissió Antifrau de la URV

- a) Elaborar el mapa de riscos de frau, corrupció i conflicte d'interès de la Universitat, revisar-lo anualment i informar-ne el Consell de Govern anualment.
- b) Impulsar campanyes de formació, sensibilització i assessorament per identificar i conèixer les conseqüències del frau, la corrupció i el conflicte d'interès, i elaborar anualment el Pla de sensibilització i formació.
- c) Proposar als òrgans de govern de la URV les mesures adequades com a conseqüència del resultat de l'autoavaluació anual.
- d) Tramitar els procediments d'investigació de frau, a instància de denúncia o d'ofici en cas de sospita de frau.
- e) Revisar aquest pla i proposar-ne les modificacions oportunes.
- f) Regular el procediment d'investigació i verificació dels fets.

### **Disposició addicional**

**Primera.** El Claustre de la URV ha d'aprovar en el termini d'un any el manifest per la tolerància zero al frau i la corrupció.

**Segona.** En el termini d'un any la Comissió Antifrau ha de presentar el mapa de riscos de frau, corrupció i conflicte d'interès de la Universitat. La Gerència és la unitat responsable d'impulsar-lo..

**Tercera.** La Comissió Antifrau ha d'analitzar i proposar, si s'escau, la utilització d'eines de prevenció de riscos en la contractació pública com Arachne o d'altres que puguin crear l'Estat o la Unió Europea, i informar-ne al Consell de Govern.

**Quarta.** La Comissió Antifrau de la URV ha de revisar com a mínim cada dos anys aquest pla.

### **Disposició final**

Aquest pla entra en vigor el mateix dia que l'aprovi el Consell de Govern de la URV.

### **Annex I. Declaració d'absència de conflicte d'interès (DACI)**



**Denominació del contracte o subvenció:**

**Referència:**

**Persona:**

**Càrrec:**

Pel que fa a la meua participació en el procediment de contractació / subvenció esmentat més amunt, declaro:

**Primer.** Que he rebut informació dels punts següents:

1. D'acord amb l'article 61.3 "Conflicte d'interès" del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE), hi ha un conflicte d'interès quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es veu compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès.
2. D'acord amb l'article 64 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, els òrgans de contractació han de prendre les mesures adequades per lluitar contra el frau, el favoritisme i la corrupció. També han de prevenir, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interès que puguin sorgir en els procediments de licitació amb la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.
3. Les autoritats i el personal al servei de la Universitat ha d'abstenir-se d'intervenir en el procediment quan es donin les circumstàncies següents:
  - a) Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en què pugui influir en la resolució, ser administrador o entitat interessada o tenir una qüestió litigiosa pendent amb alguna persona interessada.
  - b) Tenir un vincle matrimonial o una situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins el quart grau, o d'afinitat dins el segon, amb qualsevol de les persones interessades, amb els administradors d'entitats o societats interessades amb els assessors, representants legals o mandatari que intervinguin en el procediment, i també compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.
  - c) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades en l'apartat anterior.
  - d) Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
  - e) Tenir relació de servei amb una persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat els dos últims anys serveis professionals de qualsevol mena i en qualsevol circumstància o lloc.



**Segon.** Que no em trobo ni he incorregut en cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interès de les esmentades en el punt primer i que no concorre en mi cap causa d'abstenció del punt primer.

**Tercer.** Que em comprometo a posar en coneixement de l'òrgan de contractació o de la comissió de selecció, segons escaigui, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interès o causa d'abstenció que doni o pogués donar lloc a aquest escenari.

**Quart.** Que sé que una declaració d'absència de conflicte d'interès que es demostrï que és falsa pot comportar les conseqüències disciplinàries, administratives o judicials que estableixi la normativa.

Signatura:

Tarragona, \_\_\_\_\_ de \_\_\_\_\_